

2023/0323(COD)

14.11.2023

*****I**

RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus
äritehingutes esinevate hilinenud maksete tõkestamise kohta
(COM(2023)0533 – C9-0338/2023 – 2023/0323(COD))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Róza Thun und Hohenstein

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga **■** või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	4
SELETUSKIRI	17
LISA: RAPORTÖÖRILE TEAVET ANDNUD ÜKSUSTE VÕI ISIKUTE LOETELU.....	19

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus äritehingutes esinevate hilinevad maksete tõkestamise kohta
(COM(2023)0533 – C9-0338/2023 – 2023/0323(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0533),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0338/2023),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0000/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) **Menetlusi** kauba või teenuste lepingus märgitud nõuetele vastavuse kontrollimiseks või heakskiitmiseks ning arvete korrektsuse ja nõuetele vastavuse kontrollimiseks kasutatakse sageli maksetähtaja tahtlikuks pikendamiseks. Nende lepingusse lisamine **peaks** seega olema objektiivselt põhjendatud lähtuvalt kõnealuse lepingu erilaadist või selle teatavatest omadustest⁴³. Seetõttu peaks olema võimalik lisada selline kontrolli- või heakskiitmismenetlus lepingusse ainult juhul, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega ja vajalik kaupade või teenuste eripärast tingituna. Eesmärgiga vältida, et seda heakskiitmis- või kontrollimenetlust kasutatakse maksetähtaja pikendamiseks, tuleks lepingus selgelt kirjeldada sellise menetluse üksikasju, sh selle kestust. Samadel kaalutlustel peaks võlgnik algatama kontrolli- või heakskiitmismenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist, olenemata sellest, kas võlausaldaja on esitanud arve või samaväärse maksetaotluse. Sobilik on kehtestada heakskiitmis- või kontrollimenetluse maksimaalne kestus, et mitte ohustada käesoleva määruse eesmärkide saavutamist.

Muudatusettepanek

(12) **Menetlused** kauba või teenuste lepingus märgitud nõuetele vastavuse kontrollimiseks või heakskiitmiseks ning arvete korrektsuse ja nõuetele vastavuse kontrollimiseks **on paljude äritehingute puhul äärmiselt kasulikud vahendid, eelkõige müüja huvide kaitsmiseks ja poolte vahel ebavajalike õiguslike vaidluste ennetamiseks. Käesoleva määruse eesmärk ei ole nende vahendite kasutamist piirata. Siiski** kasutatakse **neid menetlusi** sageli maksetähtaja tahtlikuks pikendamiseks. **Maksetähtaja määramise seisukohast peaks** nende lepingusse lisamine seega olema objektiivselt põhjendatud lähtuvalt kõnealuse lepingu erilaadist või selle teatavatest omadustest⁴³. Seetõttu peaks olema võimalik lisada selline kontrolli- või heakskiitmismenetlus lepingusse ainult juhul, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega ja vajalik kaupade või teenuste eripärast tingituna. Eesmärgiga vältida, et seda heakskiitmis- või kontrollimenetlust kasutatakse maksetähtaja pikendamiseks, tuleks lepingus selgelt kirjeldada sellise menetluse üksikasju, sh selle kestust. Samadel kaalutlustel peaks võlgnik algatama kontrolli- või heakskiitmismenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist, olenemata sellest, kas võlausaldaja on esitanud arve või samaväärse maksetaotluse. Sobilik on kehtestada heakskiitmis- või kontrollimenetluse maksimaalne kestus, et mitte ohustada käesoleva määruse eesmärkide saavutamist, **eesmärgiga määrata maksetähtaeg.**

⁴³ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (ELT C 53, 15.2.2021, lk 19), EU:C:2022:806, punkt 53.

⁴³ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (ELT C 53, 15.2.2021, lk 19), EU:C:2022:806, punkt 53.

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) On vaja, et võlausaldajad saaksid hilinevad maksetest tulenevate sissenõudmiskulude katmiseks õiglast hüvitist, mis motiveeriks makseviivitustest hoiduma. Need kulud peaksid hõlmama halduskulude sissenõudmist ja hüvitist hilinevad maksest tekkinud sisekulude eest ning need tuleks lisada viivisele iga äritehingu puhul, mille eest on Euroopa Kohtu hinnangul makstud hilinevamisega⁴⁸. Sissenõudmiskulude kindlasummaline miinimumhüvitis tuleks kindlaks määrata, ilma et see piiraks siseriiklike sätteid, mille kohaselt liikmesriigi kohus võib määrata võlausaldajale täiendava hüvitise, mis on seotud võlgniku hilinevad maksega.

⁴⁸ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, ECLI:EU:C:2022:806.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21

Muudatusettepanek

(18) On vaja, et võlausaldajad saaksid hilinevad maksetest tulenevate sissenõudmiskulude katmiseks õiglast hüvitist, mis motiveeriks makseviivitustest hoiduma. Need kulud peaksid hõlmama halduskulude sissenõudmist ja hüvitist hilinevad maksest tekkinud sisekulude eest, **neid tuleks kohandada vastavalt konkreetse arve väärtusele** ning need tuleks lisada viivisele iga äritehingu puhul, mille eest on Euroopa Kohtu hinnangul makstud hilinevamisega⁴⁸. Sissenõudmiskulude kindlasummaline miinimumhüvitis tuleks kindlaks määrata, ilma et see piiraks siseriiklike sätteid, mille kohaselt liikmesriigi kohus võib määrata võlausaldajale täiendava hüvitise, mis on seotud võlgniku hilinevad maksega.

⁴⁸ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, ECLI:EU:C:2022:806.

Or. en

Komisjoni ettepanek

(21) Tuleks vältida lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldaja kahjuks. Seega kui lepingu klausel või tava, mis on seotud maksetähtpäeva või -ajaga, viivise tasumise või määraga, sissenõudmiskulude hüvitamisega, kontrolli- või heakskiitmismenetluse pikendamisega või arve **saatmisega tahtlikult viivitamise või** saatmise takistamisega, ei ole kooskõlas käesoleva määrusega, siis peaks see olema kehtetu.

Muudatusettepanek

(21) Tuleks vältida lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldaja kahjuks. Seega kui lepingu klausel või tava, mis on seotud maksetähtpäeva või -ajaga, viivise tasumise või määraga, sissenõudmiskulude hüvitamisega, kontrolli- või heakskiitmismenetluse pikendamisega või arve saatmise takistamisega, ei ole kooskõlas käesoleva määrusega, siis peaks see olema kehtetu **või keelatud. Samuti tuleks keelata teatavad tavad, mis viivad lepinguvabaduse kuritarvitamiseni võlausaldaja kahjuks. Võlgnik ei tohiks takistada ega piirata laenu üleandmist kolmandatele isikutele ega võlausaldaja võimalust kasutada kohtu välja antud maksekäsku.**

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Käesoleva määruse järgimise hõlbustamiseks ja tagamiseks peaksid liikmesriigid nimetama määruse täitmise tagamise eest vastutavad asutused, kes täidavad oma kohustusi ja ülesandeid objektiivselt ja õiglaselt ning tagavad eraõiguslike ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste võrdse kohtlemise. Need täitevasutused peaksid tegema uurimisi oma algatusel, menetlema kaebusi ja neil peaks muu hulgas olema volitus kehtestada karistusi ja avaldada korrapäraselt oma otsuseid. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tulemuslikuma nõuete täitmise tagamise huvides kasutama **võimaluste piires** digivahendeid.

Muudatusettepanek

(26) Käesoleva määruse järgimise hõlbustamiseks ja tagamiseks peaksid liikmesriigid nimetama määruse täitmise tagamise eest vastutavad **sõltumatud** asutused, kes täidavad oma kohustusi ja ülesandeid objektiivselt ja õiglaselt ning tagavad eraõiguslike ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste võrdse kohtlemise. Need täitevasutused peaksid tegema uurimisi oma algatusel, menetlema kaebusi ja neil peaks muu hulgas olema volitus kehtestada karistusi ja avaldada korrapäraselt oma otsuseid. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tulemuslikuma nõuete täitmise tagamise huvides kasutama digivahendeid, **et seda protsessi hõlbustada. Komisjon peaks kontrollima, kas täitevasutused täidavad neile käesoleva määrusega antud ülesandeid**

tulemuslikult.

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26a) Läbipaistvuse suurendamiseks ja käesoleva määruse täitmise paremaks tagamiseks tuleks kehtestada uued nõuded suuretevõtjate maksetavade aruandlust käsitlevate kohustuste täitmiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(32) Selleks et anda asjaomastele osalejatele piisavalt aega võtta kasutusele käesoleva määruse täitmiseks vajalikud korraldused, tuleks selle kohaldamine edasi lükata. Võlausaldajate parema kaitse tagamiseks kohaldatakse äritehingute suhtes, mille eest tasumine peab toimuma pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, käesoleva määruse sätteid, isegi kui asjakohane leping kirjutati alla enne selle kohaldamise kuupäeva,

(32) Selleks et anda asjaomastele osalejatele piisavalt aega võtta kasutusele käesoleva määruse täitmiseks vajalikud korraldused, tuleks selle kohaldamine edasi lükata. Võlausaldajate parema kaitse tagamiseks kohaldatakse äritehingute suhtes, mille eest tasumine peab toimuma pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, käesoleva määruse sätteid, isegi kui asjakohane leping kirjutati alla enne selle kohaldamise kuupäeva, **Kui võlgnikud on mikroettevõtjad, kellel on rahavoogudega kõige suuremad probleemid, tuleks määruse kohaldamist edasi lükata veel 12 kuu võrra.**

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) „hilinenud makse“ – makse, mida ei ole tehtud artiklis 3 sätestatud lepingu- või seadusjärgse tähtaja jooksul;

Muudatusettepanek

(3) „hilinenud makse“ – **maksmisele kuuluva summa** makse, mida ei ole tehtud artiklis 3 sätestatud lepingu- või seadusjärgse tähtaja jooksul;

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Siseriiklikus õiguses võidakse erandkorras ette näha heakskiitmis- või kontrollimenetlus, kui see on rangelt vajalik kauba või teenuse eripärast tingituna. Sel juhul kirjeldatakse lepingus heakskiitmis- või kontrollimenetluse üksikasju, sh selle kestust.

Muudatusettepanek

2. Siseriiklikus õiguses võidakse erandkorras ette näha heakskiitmis- või kontrollimenetlus, kui see on rangelt vajalik kauba või teenuse eripärast tingituna, **tingimusel et komisjon annab sellele heakskiidu**. Sel juhul kirjeldatakse lepingus heakskiitmis- või kontrollimenetluse üksikasju, sh selle kestust.

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui lepinguga on lõike 2 alusel ette nähtud heakskiitmis- või kontrollimenetlus, siis ei tohi selle menetluse maksimaalne kestus ületada 30 kalendripäeva alates kuupäevast, millal võlgnik on kauba või teenuse saanud, isegi kui kõnealused kaubad tarnitakse või teenused osutatakse enne arve või samaväärse maksetaotluse esitamist. Sel juhul algatab võlgnik

Muudatusettepanek

3. Kui lepinguga on lõike 2 alusel ette nähtud heakskiitmis- või kontrollimenetlus, siis ei tohi **käesoleva määruse kohaldamisel** selle menetluse maksimaalne kestus ületada 30 kalendripäeva alates kuupäevast, millal võlgnik on kauba või teenuse saanud, isegi kui kõnealused kaubad tarnitakse või teenused osutatakse enne arve või samaväärse maksetaotluse

heakskiitmis- või kontrollimenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist. Maksetähtaeg ei tohi olla pikem kui 30 kalendripäeva pärast kõnealuse menetluse toimumist.

esitamist. Sel juhul algatab võlgnik heakskiitmis- või kontrollimenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist. Maksetähtaeg ei tohi olla pikem kui 30 kalendripäeva pärast kõnealuse menetluse toimumist.

Olenemata käesoleva lõike esimesest lõigust, võib liikmesriigi õigusaktides ette näha enam kui 30 päeva kestva heakskiitmis- või kontrollimenetluse. Selline pikem kestus ei piira siiski käesolevas artiklis osutatud maksetähtaega käsitlevate sätete kohaldamist.

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui viivis hilinenud makse eest kuulub artikli 5 kohaselt tasumisele, peab võlgnik automaatselt tasuma võlausaldajale tekkivate sissenõudmiskulude eest kindlasummalist hüvitist, mille suurus on 50 eurot iga äritehingu kohta.

Muudatusettepanek

1. Kui viivis hilinenud makse eest kuulub artikli 5 kohaselt tasumisele, peab võlgnik automaatselt tasuma võlausaldajale tekkivate sissenõudmiskulude eest kindlasummalist hüvitist, mille suurus on 50 eurot iga äritehingu kohta, ***mille väärtus on vahemikus 0–1500 eurot, 100 eurot iga äritehingu kohta, mille väärtus on 1501 kuni 15 000 eurot, ning 150 eurot iga äritehingu kohta, mille väärtus ületab 15 000 eurot.***

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Kehtetud lepingutingimused ja tavad

Muudatusettepanek

Teatavate lepingutingimuste ja tavade keelamine

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Järgmised lepingutingimused ja tavad on kehtetud:

Muudatusettepanek

1. Järgmised lepingutingimused ja tavad on kehtetud **ning igal juhul keelatud**:

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) võlausaldaja takistamine oma õigust kasutada või selle piiramine:

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b a (uus) – alapunkt i (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) laenu üleandmine kolmandatele isikutele, et saada juurdepääs rahastamisteenustele;

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b a (uus) – alapunkt ii (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) kohtu välja antud maksekäsu

kasutamine;

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) arve *saatmisega tahtlik viivitamine* või selle *takistamine*.

Muudatusettepanek

d) arve *saatmise takistamine* või selle *edasi lükkamine*.

Or. en

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik nimetab ühe või mitu asutust, kes vastutab või vastutavad käesoleva määruse täitmise tagamise eest (edaspidi „täitevasutus“).

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik nimetab ühe või mitu asutust, kes vastutab või vastutavad käesoleva määruse täitmise tagamise eest (edaspidi „täitevasutus“) **ja teatab sellest viivitamata komisjonile**.

Or. en

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Täitevasutused teevad omavahel ja komisjoniga tõhusalt koostööd ja abistavad üksteist vastastikku uurimistes, millel on piiriülene mõõde.

Muudatusettepanek

3. Täitevasutused **on sõltumatud ning** teevad omavahel ja komisjoniga tõhusalt koostööd ja abistavad üksteist vastastikku uurimistes, millel on piiriülene mõõde.

Or. en

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) õigus teha otsuseid, millega tuvastatakse käesoleva määruse rikkumine, ja nõuda, et võlgnik maksaks artiklis 5 sätestatud viivist või artiklis 8 sätestatud hüvitist **võlausaldajale**;

Muudatusettepanek

d) õigus teha otsuseid, millega tuvastatakse käesoleva määruse rikkumine, ja nõuda, et võlgnik maksaks **võlausaldajale** artiklis 5 sätestatud viivist või artiklis 8 sätestatud hüvitist **või mõlemat**;

Or. en

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon kontrollib, kas täitevasutused täidavad neile käesoleva määrusega antud ülesandeid tulemuslikult.

Or. en

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni [**hiljemalt [---] / viivitamata**] nimetatud normidest ja meetmetest ning annavad viivitamata teada nende hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni [**põhjendamatu viivitusega ja igal juhul mitte hiljem kui 12 kuu möödumisel käesoleva määruse jõustumise kuupäevast**] nimetatud normidest ja meetmetest ning annavad viivitamata teada nende hilisematest muudatustest.

Or. en

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14a

Aruandekohustus

1. Direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 4 osutatud suurettevõtjad esitavad igal aastal aruande oma maksetavade kohta.

2. Lõikes 1 osutatud aruandekohustus sisaldab järgmist:

a) makstud arvete väärtus eurodes:

– 1 kuni 30 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

– 31 kuni 60 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

– 61 kuni 90 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

– enam kui 90 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

b) saadud arvete väärtus eurodes:

– 1 kuni 30 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

– 31 kuni 60 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

– 61 kuni 90 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

– enam kui 90 päeva pärast käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tähtaega;

c) keskmine aeg arve tasumiseks.

3. Suurettevõtjad esitavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aruande artiklis 13 osutatud liikmesriigi täitevasutusele ning see tehakse kättesaadavaks ka üldsusele.

Or. en

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta.

Muudatusettepanek

Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva **ja pärast seda iga nelja aasta järel**] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta.

Or. en

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta.

Muudatusettepanek

Alates [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] kuni [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] kohaldatakse seda siiski endiselt olukordades, kus võlgnikud on direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 1 osutatud mikroettevõtjad.

Or. en

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Muudatusettepanek

2. Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], ***võttes arvesse artikli 19 lõikes 1a sätestatut.***

Or. en

SELETUSKIRI

Raportöör tunnistab, et seadusandlik lähenemine hilinenud maksete küsimusele, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) ja mikroettevõtjatega, eeldab väga kiiret ajakohastamist. Üleminek direktiivilt hilinenud maksete määrusele on ülioluline, et kaitsta VKEde ja sellest tulenevalt ka Euroopa ühtse turu majanduslikku dünaamilisust. See reform on sellise Euroopa majanduskeskkonna loomise lahutamatu osa, kus VKEde saavad edukalt tegutseda, ilma et finantsiline prognoosimatus neid mõjutaks, ning väljendab arusaama edukast, uuenduslikust ja konkurentsivõimelisest Euroopa majandusest.

Raporti projektis rõhutatakse VKEde olulist rolli Euroopa majanduse alustalana ning toonitatakse, kui oluline on luua õigusraamistik, millega tagatakse õigeaegsed maksed, et hoida ära rahavoo häired. Kogu ühtsel turul kõlavad järjest enam üleskutsed kultuurilise muutuse tegemiseks, et minna üle kiiretele maksetele ja kaotada võlgade sissenõudmisega seotud häbimärgistamine. See muutus on hädavajalik finantstehingute usaldusväärsuse ja VKEde tegevuse elujõulisuse hoidmiseks, mistõttu kaalutakse maksetavade järjepidevuse tagamiseks maksetähtaegade standardiseerimist, näiteks Euroopa Komisjoni soovitatud 30-päevase maksetähtaja kehtestamist.

Kavandatud määruse üks eesmärk on kõrvaldada mitmetimõistetavus ja õiguslikud lüngad, et leevendada võimu tasakaalustamatust ärisuhetes, mis sageli toob VKEde jaoks kaasa ebaõiglased maksetähtajad. Kuigi makseprotsessi sekkutakse minimaalselt, tunnistatakse vajadust tulevaste poliitikameetmete järele, nagu automaatsed maksesüsteemid ja hilinenud maksete mõju selgitamine. Selle eesmärk on ennetada hilinenud maksete tavade põlistumist ja tagada lepinguliste kohustuste täitmine, et VKEde saaksid turul konkureerida õiglastel tingimustel ja säilitada finantsstabiilsuse. Seetõttu nõutakse õigusaktidega pidevate mõjuhinnangute tegemist ja täitemeetmeid, et jälgida ja lahendada hilinenud maksetega seotud probleeme igas suuruses ettevõtetes.

Raportöör pidas hädavajalikuks kehtestada uued sätted, millega nõutakse suurettevõtjatel maksetavade seotud aruandekohustuse täitmist. Nende meetmete eesmärk on luua läbipaistvam ettevõtluskeskkond, mis võimaldab õigeaegsete maksete normide tõhusamat järelevalvet ja täitmise tagamist. Selline läbipaistvus peaks hõlbustama sujuvamat äritegevust ja tagama suurettevõtjate vastutusele võtmise, edendades seeläbi maksete ökosüsteemi töökindlust ja usaldusväärsust. See strateegiline tegevus on kooskõlas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni eesmärgiga kaitsta VKEsid ja suurendada nende mõjuvõimu, andes neile selge ülevaate suuremate ettevõtjate maksekäitumisest.

Kuna oleme võtnud kohustuse tagada tõrgeteta ja õiglane üleminek hilinenud makseid käsitlevale määrusele, tuleb tunnistada, et selle uue raamistiku kohaldamise strateegiline edasilükkamine on vajalik. Edasilükkamine on ette nähtud selleks, et anda kõigile osalistele piisavalt aega määruse järgimiseks vajalike süsteemide kehtestamiseks ja täiustamiseks. Kuna mikroettevõtjatel on tõsisemid probleeme rahavoogudega, on mõistlik lükata määruse kohaldamine nende puhul edasi veel 12 kuu võrra, juhul kui nemad on võlgnikud. See läbimõeldud lähenemisviis rõhutab raportööri soovi, et määrust rakendatakse tasakaalustatud ja kaalutletud viisil, et kaitsta mõistlikult kõigi turuosaliste, eelkõige haavatavamate osaliste huve.

Hilinenud maksete määruse jõuliseks ja ühetaoliseks kohaldamiseks nõuab raportöör, et liikmesriigid määraksid sõltumatud täitevasutused. Need asutused peavad tegutsema objektiivselt ja erapooletult, et tagada eraettevõtjate ja avaliku sektori asutuste õiglane ja võrdne kohtlemine. Raportöör leiab, et need asutused on määruse terviklikkuse seisukohast keskse tähtsusega. Lisaks on oluline, et nende otsuseid korrapäraselt avaldataks, et säilitada läbipaistvus ja vastutus. Samuti on vajalik Euroopa Komisjoni järelevalve selle üle, kuidas täitevasutused neid ülesandeid tulemuslikult täidavad, et saavutada määruse eesmärgid ning et nõuete täitmine ei jääks vaid püüdluseks, vaid sellest saaks kogu liidus rakendatav standard.

Kuna lepingulise võimu tasakaalustatus on ärikeskkonnas ülimalt oluline, leiab raportöör, et hilinenud maksete määruks käsitatakse ühemõtteliselt lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldajate kahjuks. Lepingupunktid või nendega seotud tavad, mis moonutavad maksete tegemise ajakava või maksetähtaegu, hilinenud maksete intressimäärasid või sissenõudmiskulude hüvitamist, loetakse kehtetuteks, kui need ei ole kooskõlas määruse standarditega. Need sätted tugevdavad võlausaldaja positsiooni ning tagavad äritehingute õiglased tingimused. Lisaks sellele keelatakse määrusega lepinguvabaduse kuritarvitamine võlausaldajate kahjuks, et nende õigusi kaitsta. See hõlmab võlausaldajate õigust anda laenu üle kolmandatele isikutele või kasutada kohtu välja antud maksekäsk. Võlgnikud ei tohiks selle õiguse kasutamist takistada ega piirata. Selle sättega tagatakse lepingute tervikluse säilimine ja võlausaldajate rahalise usaldusväarsuse kaitse ekspluateeriva tegevuse eest.

Kokkuvõttes on see seadusandlik üleminek Euroopa ühtse turu majanduskeskkonna tugevdamise nurgakivi, millega soodustatakse tingimusi, kus VKEd ja mikroettevõtjad saavad olla edukad ilma, et neid takistaks maksete hilinemisest tulenev finantsiline prognoosimatus. Raporti ettenägelikkus, mis väljendub soovitusel kehtestada läbipaistev aruandekohustus ja lükata määruse kohaldamine edasi, et võtta arvesse kõiki turuosalisi, ning määrata sõltumatud täitevasutused, näitab sügavat arusaamist tasakaalus, õiglase ja konkurentsivõimelise turu saavutamise keerukusest. Raportöör leiab, et on oluline keskenduda VKEde dünaamilisuse kaitsmisele, millega hoitakse Euroopa majanduse selgroog tugevana ning tagatakse see, et õigluse ja õigeaegse finantskäitumise põhimõtte muutuks ühtse turu tunnusjooneks.

LISA: RAPORTÖÖRILE TEAVET ANDNUD ÜKSUSTE VÕI ISIKUTE LOETELU

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai [raporti / raporti projekti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist] sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse koostaja.